

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

Факультет філології й журналістики імені Михайла Стельмаха
Кафедра журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**ЮВІЛЕЙНЕ ВИДАННЯ З НАГОДИ 20-РІЧЧЯ КАФЕДРИ
ЖУРНАЛІСТИКИ, РЕКЛАМИ ТА ЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДСЬКІСТЮ «ДВА
ДЕСЯТИЛІТТЯ МЕДІАОСВІТИ ВІННИЧЧИНИ: ДОСВІД, ТРАДИЦІЇ,
ПЕРСПЕКТИВИ»**

Студентки IV курсу 4 Ж групи
Освітньої програми *Журналістика*
Галузі знань 06 *Журналістика*
Спеціальності 061 *Журналістика*
Ступеня вищої освіти *бакалавра*
Бухтій Вікторії Олександрівни

Науковий керівник: Гандзюк В.О.,
доцент, кандидат наук із соціальних
комунікацій

Розширена шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Голова Екзаменаційної комісії _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Члени Екзаменаційної комісії _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

АНОТАЦІЯ

Бухтій В. О. Ювілейне видання з нагоди 20-річчя кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю «Два десятиліття медіаосвіти Вінниччини: досвід, традиції, перспективи». Спеціальність 061 Журналістика. ВДПУ ім. М. Коцюбинського. Вінниця, 2026.

Збереження історії освітніх і наукових осередків є важливою складовою формування академічної пам'яті та популяризації здобутків університетської спільноти. Ювілейні видання дають змогу систематизувати інформацію про становлення й розвиток структурних підрозділів закладів вищої освіти, висвітлити їхній внесок у підготовку фахівців та розвиток професійної галузі.

Ювілейне видання «Два десятиліття медіаосвіти Вінниччини: досвід, традиції, перспективи» присвячене 20-річчю кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Основна мета проєкту полягає у висвітленні історії створення та розвитку кафедри, її освітньої, наукової й творчої діяльності, досягнень викладачів, студентів і випускників. Видання відображає основні етапи становлення кафедри, її внесок у розвиток журналістської освіти Вінниччини та формування сучасного медіапростору регіону. Книга поєднує текстові матеріали з архівними документами, фотографіями та іншими ілюстративними джерелами, що дозволяє комплексно представити двадцятирічний шлях розвитку кафедри та окреслити перспективи її подальшої діяльності.

Ключові слова: медіаосвіта, журналістика, кафедра журналістики, ювілейне видання, ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, історія кафедри, Вінниччина.

ANNOTATION

Bukhtii V. O. Anniversary Edition Dedicated to the 20th Anniversary of the Department of Journalism, Advertising and Public Relations “Two Decades of Media Education in Vinnychchyna: Experience, Traditions, Prospects”. Specialty 061 Journalism. Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University. Vinnytsia, 2026.

Preserving the history of educational and scientific institutions is an important component of shaping academic memory and promoting the achievements of the university community. Anniversary publications make it possible to systematize information about the establishment and development of structural units of higher education institutions, highlighting their contribution to the training of specialists and the advancement of professional fields.

The anniversary edition “Two Decades of Media Education in Vinnychchyna: Experience, Traditions, Prospects” is dedicated to the 20th anniversary of the Department of Journalism, Advertising and Public Relations at Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University. The main purpose of the project is to present the history of the department’s establishment and development, its educational, scientific, and creative activities, as well as the achievements of its academic staff, students, and graduates. The publication highlights the key stages of the department’s growth, its contribution to the development of journalism education in Vinnychchyna, and its role in shaping the contemporary media landscape of the region. The book combines textual materials with archival documents, photographs, and other illustrative sources, providing a comprehensive overview of the department’s twenty-year journey and outlining the prospects for its future development.

Keywords: media education, journalism, Department of Journalism, anniversary edition, Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University, history of the department, Vinnychchyna.

ЗМІСТ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	5
1.1. Теоретична база.....	5
1.2. Обґрунтування проекту.....	17
1.3. Мета роботи.....	18
1.4. Джерела фактів.....	18
1.5. Технічні і програмні засоби.....	19
1.6. Сфера застосування.....	20
 II. СПЕЦИФІКАЦІЯ ВИДАННЯ «ДВА ДЕСЯТИЛІТТЯ МЕДІАОСВІТИ ВІННИЧЧИНИ: ДОСВІД, ТРАДИЦІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ».....	 23
2.1. Структура.....	23
2.2. Обсяг видання.....	24
2.3. Ідейно-смісловий задум.....	25
2.4. Специфіка аудиторії.....	25
 III. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	 26
 IV. МАКЕТ ВИДАННЯ «ДВА ДЕСЯТИЛІТТЯ МЕДІАОСВІТИ ВІННИЧЧИНИ: ДОСВІД, ТРАДИЦІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ».....	 29

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Теоретична база

У сучасних умовах розвитку вищої освіти студентська наукова діяльність є важливим чинником формування професійного середовища кафедри, її академічної культури та наукового потенціалу. Особливого значення вона

набуває для кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю, оскільки підготовка майбутніх фахівців у сфері медіа, комунікацій, реклами та PR потребує практичних навичок та уміння досліджувати інформаційні процеси, критично мислити, аналізувати суспільні явища, працювати з джерелами та створювати власні інформаційні продукти. Студентська наука в цьому контексті постає важливим елементом професійного становлення молоді, розвитку її творчості, дослідницької самостійності та комунікаційної культури.

Кафедра журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю ВДПУ імені Михайла Коцюбинського поєднує навчальну, наукову й практичну підготовку студентів. Її діяльність спрямована не тільки на опанування здобувачами освіти спеціальності 061 «Журналістика», а й на розвиток їхнього вміння працювати з інформацією, створювати медіаконтент, аналізувати суспільні процеси та брати участь у наукових і творчих проєктах. Завдяки цьому кафедра постає як простір професійного становлення майбутніх журналістів, рекламістів і фахівців зі зв'язків з громадськістю, де теоретичні знання поступово поєднуються з практичним досвідом.

У контексті розвитку інформаційного суспільства та зростання ролі медіа в демократичних процесах особливого значення набуває якісна журналістська освіта. Регіональні заклади вищої освіти відіграють важливу роль у підготовці нового покоління медіафахівців, здатних працювати в умовах цифровізації, інформаційних викликів і постійних змін у професійному середовищі. У цьому аспекті Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського можна розглядати як важливий центр медіаосвіти Поділля, оскільки саме тут здійснюється системна підготовка журналістських кадрів за

6

спеціальністю 061 «Журналістика», що поєднує освітню, наукову, практичну й комунікаційну складові.

Кафедра журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю ВДПУ імені Михайла Коцюбинського виконує важливу роль у формуванні сучасного освітньо-наукового середовища для майбутніх журналістів, рекламістів і фахівців зі зв'язків з громадськістю. Її діяльність ґрунтується на поєднанні

теоретичної підготовки з практикоорієнтованим навчанням, що передбачає вивчення історії та теорії журналістики, журналістської етики, медіаправа, газетно-журнального, теле- і радіовиробництва, інтернет- та діджитал-журналістики, фотожурналістики, реклами й PR. Такий міждисциплінарний підхід дає змогу студентам не лише засвоювати професійні знання, а й формувати аналітичне мислення, розуміння структури сучасних медіа, ролі журналіста в суспільстві та етичних стандартів професії.

Важливою особливістю підготовки студентів є активне залучення їх до практичної діяльності. У процесі навчання здобувачі освіти створюють текстові матеріали, аудіо- й відеорепортажі, інтерв'ю, новини, подкасти та інші медійні продукти. Робота зі студентськими медіа, університетськими платформами, телестудією, радіостудією та онлайн-ресурсами сприяє формуванню досвіду редакційної діяльності, організації інформаційних кампаній і управління контентом. Така практика є важливою для ювілейного видання, адже демонструє кафедру не лише як навчальний підрозділ, а як простір реального професійного зростання студентів.

Окрему роль у підготовці майбутніх медіафахівців відіграє матеріально-технічна база університету. Наявність телестудії, радіостудії, медіацентру, аудіовізуальних лабораторій, мультимедійних аудиторій, комп'ютеризованих класів та доступу до цифрових ресурсів створює умови для набуття студентами практичних навичок у сфері журналістики, мультимедійного виробництва й цифрових комунікацій. Медіацентр ВДПУ можна розглядати як навчально-виробничу базу та креативний простір, де студенти мають можливість реалізовувати власні медіапроекти, працювати з

7

аудіо- й відеотехнікою, апробувати творчі ідеї та здобувати досвід командної роботи [3, с. 198–203].

Фахова підготовка майбутніх журналістів на кафедрі здійснюється за освітніми рівнями бакалавра та магістра. Теоретичне й практичне навчання студентів охоплює вивчення методів і технологій збирання інформації, її аналізу, інтерпретації, опрацювання, втілення у певну форму та поширення засобами

масової комунікації. Підготовка фахівців передбачає вивчення традиційних журналістичнознавчих дисциплін, зокрема теорії та історії журналістики, методики журналістської діяльності, психології журналістської творчості, медіаправа, журналістської етики, газетно-журнального виробництва, телевиробництва, радіовиробництва, фотожурналістики, агенційної, інтернет- і діджитал-журналістики, розслідувальної журналістики, інформаційних технологій у медіагалузі, видавничої справи та редагування, реклами й зв'язків із громадськістю. Така структура освітньої підготовки підтверджує практикоорієнтований характер кафедри, де студентська наука поєднується з професійною дією, аналітикою, творчістю та створенням медіапродуктів.

Практична складова підготовки студентів реалізується через проходження практики та стажування в редакціях друкованих і онлайн-медіа, інформаційних агентствах, телерадіокомпаніях, пресслужбах органів влади й організаціях комунікаційного спрямування. Практична складова підготовки студентів реалізується через проходження практики та стажування в обласних, міських і районних періодичних виданнях Вінниччини та інших регіонів України, інформаційних агентствах, онлайн-медіа, телерадіокомпаніях, радіоредакціях, пресслужбах органів влади й установах комунікаційного спрямування. Серед баз практики – редакції газет «Вінниччина», «Вінницька газета», «RIA», «Липовецькі вісті», «Новий шлях», «Дунаєвецький вісник», «Вісті Тепличчини», «Життєві обрії», «Подільська зоря», «Жмеринська газета», «Прибузькі новини» та інші регіональні видання. Студенти також можуть проходити практику на радіо й телебаченні, зокрема в КПРК «Місто над Бугом», Радіо «Київ FM», ТОВ «Телерадіокомпанія «ТАКТ», МКП-ІТА «ВІТА», ОА

8

ВГТРК «Вінниччина», а також у пресслужбах і комунікаційних структурах, серед яких Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Вінницької ОДА, Управління фізичної культури та спорту Вінницької облдержадміністрації, Вінницький обласний молодіжний центр «Квадрат», Управління Державної служби з надзвичайних ситуацій у Вінницькій області.

Важливою умовою практикоорієнтованої підготовки є матеріально-технічне забезпечення кафедри та університету. Для проведення занять і виконання студентських проєктів використовуються аудиторії, лабораторії, комп'ютерні класи з мультимедійним обладнанням, радіостудія, телестудія, освітній хаб NotBox і медіацентр [6].

Студентська наукова діяльність є підґрунтям для становлення молодих дослідників і майбутніх професіоналів, здатних створювати, осмислювати та впроваджувати нові ідеї відповідно до актуальних викликів суспільства. Участь здобувачів вищої освіти у наукових проєктах, конкурсах, конференціях, дослідженнях і творчих заходах сприяє розвитку критичного мислення, відповідальності, самостійності, комунікаційних навичок і здатності працювати в команді. Такі форми активності є надзвичайно важливими, адже вони демонструють її здатність формувати не лише виконавців професійних завдань, а також ініціативних, мислячих, креативних фахівців, готових до участі в сучасному медійному й науковому просторі [7, с. 171].

У сучасних умовах студентська наука розглядається як важливий чинник розвитку освіти, інновацій, цифрових технологій і майбутнього наукового потенціалу держави. Її завдання полягає у збереженні накопиченого досвіду, його подальшому розвитку, удосконаленні дослідницьких навичок і формуванні готовності здобувачів освіти до інноваційної діяльності. Науково-дослідна робота допомагає студентам засвоювати методи наукового пошуку, поглиблювати професійні знання, розвивати творчий потенціал і застосовувати набуті компетентності в реальній практиці [16, с. 166]. Для кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю цей напрям є особливо

9

важливим, оскільки медійна сфера постійно змінюється й потребує фахівців, здатних відтворювати наявні професійні практики та досліджувати нові комунікаційні явища.

Науково-дослідна діяльність здобувачів освіти реалізується як у межах навчального процесу, так і в позанавчальний час. У першому випадку вона пов'язана з опануванням методології дослідження, закріпленням знань і

формуванням навичок самостійного аналізу. У другому – з участю у наукових гуртках, міжнародних дослідженнях, конкурсах, грантах, конференціях та інших організаційно-масових заходах. Такі форми діяльності сприяють глибшому вивченню освітньої програми, розвитку професійного інтересу, формуванню об'єктивної самооцінки, вмінню працювати у творчих колективах і швидко адаптуватися до змін. Саме через студентські ініціативи, наукові здобутки й участь у фахових заходах можна простежити живий розвиток кафедри та її здатність підтримувати студентську активність [16, с. 166].

У контексті глобальних трансформацій вищої освіти, посилення ролі інновацій, науки, цифрових технологій та міжнародної інтеграції формування науково-дослідної компетентності здобувачів вищої освіти набуває особливого значення. Вона стає показником академічної зрілості й професійної готовності випускника, важливим чинником розвитку економіки знань, громадянського суспільства та модернізації національної системи освіти [11, с. 3].

Водночас розвиток студентської науки пов'язаний не лише з можливостями, а й із певними викликами. Серед них – недостатня мотивація окремих здобувачів вищої освіти до участі в науковій діяльності, сприйняття науки як формальності, а не як способу здобуття нового досвіду, знань і професійного саморозвитку. Додатковим викликом є зміна місця перебування наукової молоді в умовах воєнних дій в Україні, що впливає на сталість студентських наукових осередків і зменшує можливості довготривалої командної роботи. Також важливою проблемою залишається недостатня інтеграція студентської науки в загальнодержавну стратегію розвитку освіти,

10

що створює бар'єри для молодих дослідників і потребує системнішої підтримки.

Перспективи розвитку студентської науки пов'язані з активним упровадженням цифрових технологій, посиленням державної підтримки, розвитком грантових, стипендіальних і конкурсних програм, а також розширенням проєктної та командної форми роботи. Для сучасної молоді цифрові ресурси відкривають ширші можливості участі в дослідженнях,

комунікації, презентації результатів і міждисциплінарної взаємодії. Командні дослідження, орієнтовані на реальні практичні результати, дають студентам змогу поглиблювати знання й краще розуміти специфіку професійної діяльності [4, с. 36–37].

Студентська наукова діяльність в Україні має важливе значення для розвитку вищої освіти, однак її подальше зміцнення залежить від створення сприятливого наукового середовища, належної матеріальної підтримки та формування сталої дослідницької культури серед здобувачів освіти. В умовах сучасних суспільних і освітніх викликів особливої ваги набувають студентська ініціативність, креативність і готовність до активної участі в науковому житті. Саме ці якості можуть стати рушійною силою оновлення системи вищої освіти, розвитку молодіжної науки та інтеграції України до європейського наукового простору [1, с. 53–54].

Студентська наука дає змогу представити кафедру через її молоде покоління, дослідницькі ініціативи, творчі здобутки й професійне зростання здобувачів освіти. Вона доповнює навчальну та практичну діяльність конкретними прикладами активності студентів, участі в конференціях, гуртках, конкурсах, медіапроектах і наукових дослідженнях. Завдяки цьому кафедра постає як динамічне середовище, де поєднуються освіта, наука, творчість і професійна практика.

Студентська наука на кафедрі логічно поєднується з творчими й професійними проєктами, оскільки майбутні журналісти працюють не лише з теоретичним матеріалом, а й із реальними формами медійної діяльності. Участь

11

у наукових конференціях, гуртках і дослідницьких ініціативах доповнюється створенням текстів, фото-, аудіо- й відеоматеріалів, роботою над студентськими медіапродуктами, практикою в редакціях та участю в комунікаційних заходах. Поєднання науки, практики й творчості дає змогу розглядати кафедру як середовище, у якому студентські ініціативи набувають конкретного результату – від наукової доповіді чи публікації до медіаматеріалу, творчого проєкту або видавничого продукту.

Окремим напрямом студентської активності на кафедрі є діяльність творчих гуртків, зокрема «Фокусні об'єктиви», «Незламні олівці» та «Основи медіаграмотності». Вони сприяють розвитку професійного мислення студентів, удосконаленню навичок роботи з текстом, фото-, відео- та інформаційними матеріалами, а також формуванню критичного ставлення до медіаконтенту. Крім того, студенти кафедри також активно створюють власні творчі проєкти, у яких поєднують журналістські, редакторські, дизайнерські та дослідницькі навички. Такі роботи можуть з'являтися під час навчальних занять, підготовки курсових і кваліфікаційних робіт, виконання індивідуальних завдань. До таких проєктів належать культурологічний альманах «Ехо», регіональна молодіжна газета «Генерація», фотоальманах «Моя Вінниця», фотожурнал «Об'єктив», альманах «Світло й тінь», журнал «Незламність», інформаційно-аналітичний часопис «Міст», історично-публіцистичний часопис «Воронове гніздо» та інші студентські медійні й видавничі продукти, які демонструють практичну спрямованість підготовки майбутніх фахівців на кафедрі, адже дають змогу студентам працювати з текстом, візуальним матеріалом, редакторським задумом, дизайном, версткою та комунікацією з аудиторією [6].

У цьому контексті ювілейне видання може бути представлено як один із прикладів творчого й водночас дослідницького проєкту, що узагальнює досвід кафедри, фіксує її історію, демонструє освітні, наукові, практичні й творчі здобутки. Його створення потребує роботи з джерелами, архівними матеріалами, фотографіями, текстами, біографічними довідками, студентськими проєктами, інформацією про викладачів, випускників і партнерів кафедри. Тому

12

ювілейне видання логічно продовжує практикоорієнтовану модель підготовки майбутніх медійників: воно поєднує дослідження, редагування, дизайн, верстку й комунікацію в одному завершеному інформаційному продукті.

У сучасному інформаційному суспільстві заклади вищої освіти функціонують не лише як освітні й наукові інституції, а і як повноцінні суб'єкти соціальних комунікацій. Вони конкурують за увагу абітурієнтів, вибудовують партнерства, формують власний бренд і активно працюють над репутацією у

публічному просторі. У цьому контексті кафедра як структурна одиниця університету також бере участь у формуванні іміджу закладу, адже саме через діяльність кафедр, їхні освітні програми, викладацький склад, студентські ініціативи, наукові події та публічну активність конкретизується загальний образ університету.

Унікальність іміджу є однією з важливих ознак сучасного закладу вищої освіти, оскільки саме вона дає змогу університету вирізнятися серед інших освітніх установ і формувати власний упізнаваний образ. Для того щоб ЗВО був привабливим для абітурієнтів, партнерів, наукової спільноти та громадськості, важливими є яскраві, змістовні, пізнавальні й регулярно оновлювані інформаційні матеріали, призначені для зовнішньої презентації. До таких матеріалів можна зарахувати новини на вебсайті, публікації в соціальних мережах, презентаційні, іміджеві та ювілейні видання, які системно подають інформацію про потенціал закладу, його досягнення, освітні послуги, наукову діяльність і цінності. Ефективна комунікація університету передбачає чітке формулювання мети кожного інформаційного продукту, добір відповідного жанру, продуману композицію, адаптацію матеріалу до різних медійних платформ і його поширення через офіційні сайти, соціальні мережі, інтернет-видання, регіональні та всеукраїнські медіа [8].

Питання іміджу, брендингу та комунікацій закладів вищої освіти розглядаються у працях С. Матвієнків, В. Василенко, Ю. Сосницького, а також у дослідженнях, присвячених сталим комунікаціям ЗВО в соціальних медіа. Ці наукові підходи дають підстави трактувати діяльність кафедри як важливий

13

складник комунікаційної стратегії університету, що працює на формування позитивного образу, підтримання довіри до закладу та посилення його впізнаваності. У сучасному університетському брендингу важливу роль відіграють не лише реклама, офіційні повідомлення чи активність у соціальних мережах, а й більш змістовні репрезентаційні інструменти, здатні показати історію, традиції, цінності, академічну спадкоємність і реальні результати діяльності інституції [2; 8; 12].

У системі університетських комунікацій важливими є як внутрішня, так і зовнішня взаємодія. Для внутрішньої аудиторії інформаційні матеріали про кафедру сприяють формуванню корпоративної культури, зміцненню відчуття приналежності до спільноти, усвідомленню спільної історії та цінностей. Для зовнішньої аудиторії вони стають джерелом інформації про університет, його освітній і науковий потенціал, професійні можливості та перспективи розвитку. Такі матеріали можуть використовуватися у презентаційній діяльності, під час профорієнтаційних заходів, зустрічей із партнерами, участі у виставках, форумах та інших публічних подіях.

У цьому контексті особливе місце займає ювілейне видання, яке можна розглядати як специфічний різновид книжкової продукції, приурочений до конкретної ювілейної дати, наприклад річниці заснування університету, факультету, кафедри або іншого структурного підрозділу [13, с. 85]. Його зміст спрямований на узагальнення історичного досвіду, висвітлення ключових етапів розвитку, представлення досягнень та окреслення перспектив розвитку чи планів на майбутнє. Таке видання не обмежується фактографічною функцією, а виступає засобом формування образу установи.

Ювілейне видання кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю може виконувати багатофункціональну роль. Передусім воно забезпечує інформаційний обмін, акумулюючи та поширюючи знання про діяльність кафедри. Водночас воно виконує іміджеву функцію, адже сприяє формуванню позитивного сприйняття кафедри як успішного, стабільного й перспективного освітньо-наукового осередку. Не менш важливою є інтегративна

14

функція, що проявляється в об'єднанні викладачів, студентів, випускників і партнерів навколо спільної історії та досягнень. Крім того, ювілейне видання має культурну місію, оскільки фіксує й передає наступним поколінням традиції, цінності та досвід кафедри.

Особливості підготовки ювілейного видання значною мірою визначаються його змістовою специфікою. На відміну від стандартних навчальних чи наукових текстів, воно має синтетичний характер, поєднуючи елементи

історичного дослідження, публіцистики, аналітики та презентаційного матеріалу. У такому виданні доцільно представити історичний огляд становлення кафедри, основні етапи її розвитку, досягнення у науковій, освітній, творчій та громадській діяльності. Важливими компонентами можуть бути інформація про освітні програми, викладацький склад, студентські ініціативи, наукові гуртки, конференції, медіапроекти, партнерства, міжнародні зв'язки та участь у всеукраїнських і міжнародних заходах.

Суттєвою рисою ювілейних видань є персоніфікація змісту. Через біографічні довідки, інтерв'ю, спогади та нариси розкривається внесок конкретних людей у розвиток навчального закладу чи кафедри. У випадку ювілейного видання кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю особливого значення набувають матеріали про викладачів, студентів, випускників, журналістів-практиків, партнерів і тих, хто долучався до формування освітнього та професійного середовища. Такий підхід дозволяє не лише передати фактичну інформацію, а й створити емоційний вимір тексту, що підсилює його вплив на читача.

Важливою характеристикою ювілейного видання є поєднання документальності та публіцистичності, адже воно базується на архівних джерелах, офіційних документах, статистичних даних, звітах, фотографіях, спогадах і матеріалах кафедральної історії, що забезпечує достовірність і змістову наповненість. Водночас тексти такого видання орієнтовані на ширшу аудиторію, тому мають бути доступними, логічними, стилістично виразними та емоційно переконливими.

15

Не менш важливою складовою підготовки ювілейного видання є його візуальне та художнє оформлення, яке безпосередньо впливає на сприйняття змісту та загальне враження від книги. Художнє редагування як послідовний процес аналізу, оцінки та контролю за якістю виконання зображальних елементів забезпечує обґрунтування концепції оформлення і її поліграфічне втілення, що особливо важливо для ювілейних видань як іміджевих продуктів. Саме через систему зображальних засобів реалізується головне завдання –

відтворити ідею видання так, щоб воно виокремлювалося серед інших, відповідало своїй тематиці, структурі та змісту, а також забезпечувало читачеві зручність, естетичне задоволення й ефективність сприйняття інформації.

Проектування друкованого видання є складним процесом, що охоплює опрацювання текстової інформації, добір зображень, створення композиційної структури, верстку макета та узгодження всіх елементів у межах єдиної концепції. Для ювілейного видання це має особливе значення, оскільки воно поєднує різні типи матеріалів: історичні довідки, спогади, біографічні тексти, фотографії, таблиці, хронології, статистичні дані, документи й презентаційні блоки. Тому якість макета залежить не лише від змісту, а й від того, наскільки вдало організовано текстовий і візуальний матеріал на сторінках. Важливими є вибір гарнітури та розміру шрифту, система заголовків і підзаголовків, абзацні відступи, міжрядкові інтервали, переноси, відбивки, кернінг і трекінг. Усе це формує зовнішній вигляд видання, комфорт читання, логіку сприйняття та загальну професійність поліграфічного продукту.

Типографіка у ювілейному виданні виконує не декоративну, а змістову й комунікаційну функцію. Вона допомагає впорядкувати великий обсяг інформації, виділити головні смислові блоки, зробити текст доступним і візуально привабливим для читача. Від якості типографічного оформлення залежить, наскільки легко читач орієнтуватиметься у структурі видання, сприйматиме його урочистий, академічний чи презентаційний характер. Саме тому робота зі шрифтами, заголовками, таблицями, графіками, діаграмами й ілюстративними матеріалами є невід'ємною частиною підготовки якісного

16

ювілейного видання. Розвиток компетентностей, пов'язаних із типографічним оформленням, має важливе значення для практики створення конкретного видання, підготовки фахівців, здатних працювати з друкованою продукцією на професійному рівні [10, с. 120–122].

У ювілейних виданнях візуальний компонент виконує не допоміжну, а рівноцінну комунікаційну функцію. Фотографії, архівні матеріали, ілюстрації, діаграми та інші елементи не просто доповнюють текст, а й формують окремий

інформаційний пласт. Завдання художнього оформлення – забезпечити єдність форми й змісту, створити естетично довершену матеріальну конструкцію видання, яка буде зручною у користуванні, привабливою для читача та функціонально виправданою. Зокрема, обкладинка має виконувати роль комунікаційного сигналу, привертаючи увагу та стимулюючи інтерес, тоді як внутрішні елементи оформлення повинні організовувати процес читання, роблячи його логічним і комфортним.

Особливу роль у цьому процесі відіграє взаємодія редактора та художнього редактора. Редактор, який глибоко розуміє зміст і структуру видання, ініціює ідеї художнього оформлення, формує концепцію та контролює відповідність зображального ряду текстовому наповненню. Уже на стадії формування концепції слід окреслити стиль ілюстрацій, принципи їх розташування та забезпечити узгодженість графічних рішень, що допомагає уникнути стилістичної розрізненості й гарантує цілісність видання [14, с. 9–10].

Підготовка ювілейного видання потребує чіткої організації та злагодженої роботи команди фахівців. На початковому етапі визначаються ключові параметри: концепція, мета, цільова аудиторія, обсяг і структура майбутнього видання. Важливим складником є збір матеріалів, який передбачає роботу з архівними джерелами, бібліотеками, приватними колекціями, офіційними документами кафедри, фотоматеріалами, а також проведення інтерв'ю й опитувань. Особливу увагу варто приділяти перевірці достовірності фактів, адже такі видання мають тривалу цінність і часто слугують джерельною базою для подальших досліджень.

17

Наступний етап охоплює написання та редакційне опрацювання текстів. При цьому важливо зберегти єдність стилю, послідовність викладу й відповідність матеріалу загальній концепції. Далі відбувається підготовка ілюстрацій, розробка дизайнерського рішення та верстка. Фінальні стадії включають коректуру, технічну підготовку до друку й контроль якості. Увесь цей процес вимагає значних часових і організаційних ресурсів, що зумовлює його тривалість.

Ювілейне видання кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю виступає важливим елементом комунікаційної стратегії закладу вищої освіти. Воно поєднує в собі функції історичної пам'яті, інформаційного ресурсу, іміджевого продукту й засобу презентації студентської науки. Особливості його підготовки зумовлені необхідністю інтеграції різних типів контенту, забезпечення високого рівня достовірності, продуманої структури та візуальної привабливості.

1.2. Обґрунтування проєкту

Ювілейне видання «Два десятиліття медіаосвіти Вінниччини: досвід, традиції, перспективи» є актуальним і важливим у контексті дослідження розвитку журналістської освіти у Вінницькому регіоні та формування сучасного медіапростору. В умовах активних трансформацій у сфері журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю особливого значення набуває збереження історії освітніх осередків, які здійснюють підготовку майбутніх медійників і формують професійне середовище.

Видання присвячене 20-річчю кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського та покликане висвітлити основні етапи її становлення і розвитку. В ньому представлено інформацію про викладацький склад, наукову діяльність, студентські ініціативи, творчі здобутки, а також про випускників, які реалізували себе у сфері медіа та комунікацій.

18

Проєкт сприятиме популяризації медіаосвіти Вінниччини, збереженню архівних матеріалів і формуванню цілісного уявлення про внесок кафедри у розвиток журналістики та комунікаційної галузі регіону. Крім того, видання стане важливим джерелом інформації для студентів, викладачів, науковців і всіх, хто цікавиться історією української медіаосвіти.

1.3. Мета роботи

Метою кваліфікаційної роботи є створення ювілейного видання «Два десятиліття медіаосвіти Вінниччини: досвід, традиції, перспективи» шляхом розробки його текстового наповнення та здійснення комплексного редакційного опрацювання матеріалів.

- Відповідно до визначеної мети були сформульовані основні завдання: -
- проаналізувати теоретичні засади створення ювілейних видань та особливості їх редакційної підготовки;
 - розробити концепцію ювілейного видання, присвяченого 20-річчю кафедри;
 - визначити структуру майбутнього видання та його основні змістові блоки; - здійснити підбір і систематизацію фактичного матеріалу (архівні документи, спогади, наукові напрацювання, інформація про викладачів і випускників);
 - створити текстовий контент, що відображає історію, досягнення та перспективи розвитку кафедри;
 - забезпечити редакційне опрацювання матеріалів і узгодження текстового та ілюстративного наповнення.

1.4. Джерела фактів

Для підготовки ювілейного видання було використано архівні матеріали, звіти діяльності кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю,

19

наукові праці викладачів, матеріали конференцій, студентські публікації, фотоархіви, документи університету, а також інформаційні матеріали про діяльність кафедри, опубліковані в медіа та на офіційних ресурсах Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

1.5. Технічні і програмні засоби

Для підготовки текстової частини було використано текстовий редактор Microsoft Word, що входить до складу Microsoft Office. Програма використовується для створення документів професійної якості та дає можливість ефективніше створювати та впорядковувати документи [9, с. 151].

Для проектування концепції та макета обкладинки видання було використано програму Adobe Photoshop – провідний багатофункціональний графічний редактор, розроблений компанією Adobe. Редактор призначений для створення, обробки та ретуші зображень, цифрового малювання та розробки дизайнів. Adobe Photoshop має чималий набір інструментів і функцій, що дозволяють редагувати зображення та створювати складні графічні композиції, малюнки, колажі, цифрові ілюстрації. Завдяки своїй багатофункціональності, Photoshop підходить як для професіоналів, так і для початківців, які прагнуть опанувати візуальні мистецтва. Програму активно застосовують фотографи для ретуші портретів і обробки знімків, дизайнери – для створення логотипів, брендбуків, інтерфейсів, а ілюстратори – для створення цифрового живопису [19].

Для створення макета обкладинки видання було використано платну версію онлайн-платформи графічного дизайну Canva, яка дозволяє створювати професійні візуальні матеріали без професійних навичок в дизайні, а також презентації, афіші, флаєри, буклети, пости для соціальних мереж, обкладинки, логотипи, візитки, навчальні матеріали тощо.

Canva працює безпосередньо у веббраузері, але також має мобільні додатки. Сервіс пропонує тисячі безплатних шаблонів, які можна редагувати за

20

допомогою простого інтерфейсу – за принципом drag-and-drop (перетягування елементів).

У Canva є як безоплатна, так і платна версія (Canva Pro), що відкриває

доступ до розширених функцій: брендового пакета (зі збереженням фірмового стилю), розширеної бібліотеки шаблонів і елементів, автоматичного масштабування дизайнів під різні формати [18].

Для верстки ювілейного видання було використано програму Adobe InDesign – професійну програму для макетування та верстки друкованих і цифрових видань, розроблену компанією Adobe. Вона призначена для створення багатосторінкових документів, зокрема книжок, журналів, газет, буклетів, каталогів, брошур, презентаційних матеріалів та інших видавничих продуктів. Adobe InDesign дає змогу працювати з текстовими блоками, зображеннями, таблицями, колонками, стилями абзаців і символів, майстер-сторінками, нумерацією сторінок, сітками та напрямними, що забезпечує зручну організацію матеріалу в межах цілісного макета. Завдяки цим можливостям програма є ефективним інструментом для підготовки ювілейного видання, оскільки дозволяє поєднати текстову, ілюстративну й довідкову інформацію, зберегти єдиний стиль оформлення, забезпечити логічну структуру сторінок і підготувати макет до друку. Adobe InDesign широко використовується дизайнерами, верстальниками, редакторами та видавцями для професійної підготовки друкованої продукції, адже програма дає можливість точно налаштовувати композицію сторінки, типографіку, розміщення візуальних елементів і технічні параметри майбутнього видання [17].

Серед технічних засобів використовувались: смартфон Samsung Galaxy A55, ноутбук ASUS (процесор Intel® Core™ i7). Графічний редактор Adobe Photoshop 2023 (версія 24.2.0) та Adobe InDesign 2025 (версія 21.0.2 x64).

1.6. Сфера застосування

21

Ювілейне видання може використовуватися як інформаційне, науково-популярне та презентаційне джерело для студентів, викладачів, дослідників у сфері журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю. Видання стане корисним для вивчення історії кафедри, роль навчального

осередку у становленні медіаосвіти Вінниччини, розвитку журналістської школи регіону та діяльності кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю ВДПУ імені Михайла Коцюбинського.

Крім того, видання може бути використано під час проведення профорієнтаційних заходів, наукових конференцій, презентацій та урочистих подій, пов'язаних із діяльністю кафедри. Видання також може слугувати прикладом створення схожих проєктів у сфері медіа та освіти.

Апробація результатів кваліфікаційної роботи. Результати дослідження були презентовані на засіданні кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

- Роботу апробовано на трьох науково-практичних конференціях: 1. IV Всеукраїнській науково-практичній конференції молодих вчених «Сучасний масмедійний простір: реалії та перспективи розвитку» (Тернопіль, 23 квітня 2026 р.);
2. XI Всеукраїнській науково-практичній конференції молодих науковців «Масова комунікація: історія, сьогодення, перспективи» (Луцьк, 19 травня 2026 р.);
3. V Науково-практичній конференції студентів, аспірантів та молодих науковців «Сучасний масовокомунікаційний простір: історія, реалії, перспективи».

Наукова стаття «Студентська наука як чинник розвитку кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю ВДПУ імені Михайла Коцюбинського» була опублікована у збірнику «Масова комунікація: історія, сьогодення, перспективи: матеріали XI Всеукраїнської науково-практичної

конференції молодих науковців» (19 травня 2026 р.) / упоряд.: М. Рожило, Н. Шульська. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2026. С. 12-14.

Наукова стаття «Особливості підготовки ювілейних видань у системі університетської комунікації» була опублікована у збірнику «Журналістика й мистецтво слова», № 18. Вінниця: ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2026. С. 9–12.

23

II. СПЕЦИФІКАЦІЯ ВИДАННЯ «ДВА ДЕСЯТИЛІТТЯ МЕДІАОСВІТИ ВІННИЧЧИНИ: ДОСВІД, ТРАДИЦІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ»

2.1. Структура роботи

Ювілейне видання «Два десятиліття медіаосвіти Вінниччини: досвід, традиції, перспективи» має хронологічно-тематичну структуру, що дає змогу послідовно простежити становлення, розвиток і сучасний стан кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю ВДПУ імені Михайла Коцюбинського. Такий принцип побудови видання обрано для того, щоб поєднати історичний виклад із тематичними блоками, присвяченими освітній, науковій, виховній, практичній і творчій діяльності кафедри.

Видання відкривається вступом «Журналіст – людина, яка має талант щодня заповнювати порожнечу». У цьому розділі окреслено значення журналістської освіти для регіону, роль кафедри у формуванні поколінь медійників.

Наступним структурним компонентом є розділ, присвячений історії кафедри. Він має назву «Журналісти – це історики сьогодення. Вони пишуть чорновик того, що історики майбутнього будуть переписувати на чистовик» і розкриває передумови створення кафедри, її становлення, розширення освітніх напрямів, формування викладацького складу та поступове утвердження спеціальності «Журналістика» в освітньому просторі Вінниччини.

Центральну частину видання становить хронологічний блок, присвячений діяльності кафедри з 2016 до 2025 року. Матеріал у ньому подано за навчальними роками, що дає змогу простежити розвиток кафедри в динаміці. У кожному річному розділі висвітлено основні напрями роботи: кадровий склад, освітню діяльність, практичну підготовку студентів, науково-дослідну роботу

викладачів і здобувачів освіти, участь у конференціях, конкурсах, олімпіадах, творчих проєктах, профорієнтаційних заходах, виховній роботі, міжнародній співпраці та взаємодії зі стейкхолдерами.

24

Окремий розділ «Кращі в професії» присвячено історіям випускників-журналістів. У ньому представлено тих, хто після завершення навчання реалізував себе в журналістиці, медіакомунікаціях, телебаченні, радіо, друкованих та онлайн-медіа, пресслужбах, сфері зв'язків з громадськістю, громадському секторі та суміжних професійних напрямках. Цей розділ має персоналізований характер, адже через окремі історії випускників розкриває практичний результат діяльності кафедри – підготовку фахівців, які працюють у реальному медійному просторі, розвивають професію та представляють університет у різних сферах суспільного життя.

Розділ про випускників містить узагальнену інформацію про всі випуски, що відбувалися протягом досліджуваного періоду. Завершальний тематичний блок присвячений сучасній діяльності кафедри та її актуальним напрямкам розвитку. У ньому йдеться про те, чим кафедра займається сьогодні: реалізацію освітніх програм, організацію практичної підготовки, співпрацю з медіа та стейкхолдерами, розвиток студентських творчих проєктів, функціонування професійно орієнтованих гуртків, участь у наукових заходах, роботу з абітурієнтами, підтримку випускників і впровадження нових підходів до підготовки майбутніх фахівців.

Важливу роль у структурі видання відіграють архівні документи, фотографії, колажі, фрагменти звітів, світлини з навчальних занять, конференцій, майстер-класів, виховних заходів, студентських ініціатив, профорієнтаційних зустрічей і творчих подій.

Окремим навігаційним елементом є зміст, який систематизує всі розділи видання та допомагає читачеві швидко зорієнтуватися в його структурі.

2.2. Обсяг видання

Загальний обсяг видання 304 сторінки. Такий обсяг дозволяє комплексно висвітлити двадцятирічну історію кафедри, представити діяльність викладачів, студентів і випускників, а також розмістити значну кількість архівних

25

матеріалів та фотографій. Видання містить текстові, довідкові та ілюстративні блоки, що забезпечують його інформаційну насиченість і науково-популярний характер.

2.3. Ідейно-смісловий задум

Основна ідея видання полягає у висвітленні двадцятирічного шляху розвитку кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю як важливого осередку медіаосвіти Вінниччини. Видання покликане продемонструвати процес становлення кафедри, її досягнення в освітній, науковій та професійній діяльності, а також роль у підготовці фахівців для сучасного медіапростору.

Смісловим центром книги є поєднання минулого, сьогодення та майбутнього кафедри. Через архівні матеріали, спогади, статистичні дані, наукові здобутки та історії успіху випускників розкривається безперервність розвитку кафедральної спільноти, її традиції та перспективи подальшого зростання.

2.4. Специфіка аудиторії

Цільову аудиторію видання становлять викладачі, студенти, випускники та співробітники кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю, а також представники академічної спільноти, журналісти, медійники та всі, хто цікавиться історією розвитку журналістської освіти в Україні.

Видання буде корисним абітурієнтам і майбутнім студентам, які прагнуть ознайомитися з діяльністю кафедри та її досягненнями. Крім того, книга

розрахована на широке коло читачів, зацікавлених у вивченні історії університетської освіти, розвитку медіакомунікацій та становлення регіональних осередків журналістської підготовки.

26

III. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бережна С. В., Федоренко В. В. Виклики й перспективи розвитку студентської науки в Україні. Вісник Сковородинівської академії молодих учених : зб. наук. пр. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; за заг. ред. Ю. Д. Бойчука. Харків, 2025. Вип. 3. С. 48–54.
2. Василенко В. Побудова моделі формування іміджу закладу вищої освіти в Україні. Вісник Книжкової палати. 2021. URL: <https://visnyk.ukrbook.net/article/view/259605>
3. Гандзюк В. Медіаосвіта в регіональних закладах вищої освіти: досвід Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Вісник Львівського університету. Серія Журналістика. 2026. Вип. 58. С. 198–204.
4. Головащенко О. С. Виклики та перспективи розвитку науково-дослідницької сфери в умовах глобалізації. Право та інновації. 2024. № 1 (45). С. 32–37.
5. Інтернет-журналістика та новітні технології в сучасних медіа : зб. матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції / за ред. В. О. Гандзюка. Вінниця : ВДПУ імені М. Коцюбинського, 2025. 326 с.
6. Кафедра журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю ВДПУ імені Михайла Коцюбинського. URL: <https://vspu.edu.ua/faculty/filolog/journalism/>
7. Кравченко О., Матрос О., Біленко А. Студентське наукове товариство як осередок підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери. Соціальна робота та соціальна освіта. 2021. Т. 7, № 2. С. 163–172.
8. Матвієнків С. Інформаційно-комунікаційна діяльність як невід'ємна

складова формування іміджу закладу вищої освіти. Соціальні комунікації: теорія і практика. 2022. Т. 14, № 1. DOI: <https://doi.org/10.51423/2524-0471-2022-14-1-11>. URL: <https://new.comteka.com.ua/index.php/journal/article/view/138>

27

9. Олексієнко, С. О. «Підвищення продуктивності роботи в текстовому процесорі Microsoft Word». Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології 5 (2015): 150-156.
10. Родіонова О. В. Верстка друкованого текстового видання: типографічний аспект. Мультимедійні технології в освіті та інших сферах діяльності : матеріали наук.-практ. конф. Київ, 2021. С. 120–122.
11. Слодиницька Ю. Р. Формування науково-дослідницької компетентності здобувачів вищої освіти в умовах інноваційного університетського середовища. Академічні візії. 2025. № 42. URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/1877>
12. Сосницький Ю. Брендуння вищого навчального закладу як важливий елемент комунікаційної стратегії. Народознавчі зошити. 2025. № 2. URL: <https://nz.lviv.ua/archiv/2025-2/8.pdf>
13. Тимошик М. Видавнича продукція та її види. Книга як основний предмет видавничої діяльності. Друкарство. 2001. № 5. С. 84–86. URL: <https://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1294>
14. Тимошик М. С. Технічне редагування: теоретичні та практичні аспекти. Київ : Наша культура і наука, 2012. 31 с. URL: <https://studfile.net/preview/6329489/>
15. Тимошик М. С. Художнє редагування: теоретичні та практичні аспекти. Київ : Наша культура і наука, 2012. 38 с. URL: <https://www.scribd.com/document/969989230/Тимошик-Художнє-редагування-2012>
16. Щербіна І. М., Нагута Л. О. Розвиток студентської науки у сучасних умовах. Громадське здоров'я в Україні: проблеми та способи їх вирішення

: матеріали IV наук.-практ. конф. з міжнар. участю з нагоди 90-річчя від дня народження Н. О. Галічевої, Харків, 27 жовтня 2021 р. / ред. кол.: В. В. М'ясоєдов, В. А. Огнєв, К. М. Сокол та ін. Харків, 2021. С. 166–167.

17. French N. InDesign Type: Professional Typography with Adobe InDesign. Pearson Education, Limited, 2018.

28

18. Gehred A. P. Canva. Journal of the Medical Library Association: JMLA. 2020. Vol. 108, № 2. P. 338.

19. Laskevitch S. Adobe Photoshop. Vol. 2. Rocky Nook, Inc., 2020.

29

IV. МАКЕТ ВИДАННЯ «ДВА ДЕСЯТИЛІТТЯ МЕДІАОСВІТИ ВІННИЧЧИНИ: ДОСВІД, ТРАДИЦІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ»





Ювілейне видання з нагоди 20-річчя
кафедри журналістики, реклами та зв'язків з
громадськістю

ДВА ДЕСЯТИЛІТТЯ МЕДІАОСВІТИ ВІННИЧЧИНИ: ДОСВІД, ТРАДИЦІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ

Вінниця
2026

УДК 378.6.096 : 670.1477.44 — 250 (2026/2026)
Г.18

Ювілейне видання з нагоди 20-річчя кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю
«Два десятиліття медіаосвіти Вінниччини: досвід, традиції, перспективи» / Інст.-редакт. В. Гадзюк,
В. Бутей. — Вінниця, 2026. 340 с.

Ювілейне видання з нагоди 20-річчя кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю
«Два десятиліття медіаосвіти Вінниччини: досвід, традиції, перспективи» має на меті ознайомити
читачів з історією становлення та розвитку кафедри, її освітніми, науковими та творчими діяльностями.
У виданні висвітлено основні етапи розвитку кафедри, представлено професорсько-викладацький
склад, навчально-методичну роботу, студентську науку, творчі проекти та професійні досягнення
викладачів. Зокрема увагу приділено внеску кафедри у розвиток журналістської освіти та медіа-
журналістики Вінниччини. На сторінках книги відображено внесок її викладачів кафедри, її виконань,
представлених в архіві документів, світлини та інших ілюстрацій, матеріали, а також
окремі порівняння соціального розвитку.

© Гадзюк В. О., 2026
© Бутей В. О., 2026

Журналіст — людина, яка має
палаєти щодо заповнювати
порожнечу

Аліна Бет

Упродовж останнього десятиліття кафедра журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю
Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського пройшла шлях від виконання освітнього підпорядкування до потужного кла-
стру підготовки фахівців у галузі медіа, реклами та комунікацій. Цей період став часом
активного розвитку, ознаменований освітніми зльотами, розширенням наукової діяльності,
закріпленням матеріально-технічної бази та формуванням власних професійних традицій.

Сучасний інформаційний простір постійно змінюється. Цифрові технології, соціальні
мережі, мультимедійні платформи та інші форми комунікації звернули до
журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю нові виклики. Саме тому
однією із завдань кафедри стало поглиблення фрагментарної гуманітарної
освіти з практичним підходом, яка дає змогу майбутнім фахівцям успішно працювати
в реальних умовах сучасного медіапростору.

У 2006–2026 роках кафедра послідовно розвивала освітні програми спеціальностей
061 «Журналістика», здійснювала підготовку бакалаврів і магістрів, ухвалила
власні навчальні дисципліни відповідно до акційних часу та потреб ринку праці. Викла-
дацька складова розвитку стала важливою інфраструктурою, акредитація освітніх про-
грам, розширення фінансових обсягів набору, модернізація навчального процесу та
впровадження нових освітніх компетентностей, пов'язаних із цифровою медіа, мультимеді-
альною журналістикою, рекламою, зв'язками з громадськістю, медіаправотністю та
інформаційною безпекою.

Особливу роль у становленні кафедри відігравав її керівно-педагогічний колектив.

Викладачі не лише забезпечували освітній процес, а й активно займалися науковими
дослідженнями, публікували монографії, науково-методичні посібники, статті у фа-
хових українських та міжнародних виданнях, брали участь у конференціях, форумах
і наукових проєктах. Тривалий час на кафедрі реалізовувалися комплексні наукові
тези, присвячені сучасному мас-медійному простору, розвитку інформаційного суспільства,
регіональній журналістці, соціальним комунікаціям та медіакультури.

Важливою складовою діяльності кафедри стали організація високого рівня наукової
зацікавленості. Так традиційною стало Вінницьке науково-практичне конференції «Сучасний
мас-медійний простір: реалії та перспективи розвитку», студентські наукові
інтернет-конференції, семінари та круглі столи. Результати наукової роботи виклада-
чів і студентів регулярно публікувалися у фаховому віснику «Журналістика й медіа-
культура», який став важливим інформаційним джерелом для презентації нових досліджень у
галузі журналістики та соціальних комунікацій.

Принциповою політикою кафедри завжди залишалися орієнтація на практичну
підготовку майбутніх медіафахівців. Саме тому значна частина викладачів здійснює
роботу. Студенти проводять практику в редакціях газет, телебачення, інформаційних
агентств, пресслужбах органів влади, громадських організацій та
комерційних структур. У різні роки кафедра співпрацювала з десятками медіа
Вінниччини та інших регіонів України, забезпечуючи студентам можливість здобути
професійний досвід ще під час навчання.

Викладачі мають відомий і в розвитку матеріально-технічної бази. На кафедрі було

створено сучасний кафедри, телебачення, мовлення об'єдналися для фото- та відеоблогів, усе це стало умовою для підготовки журналістських проектів. Навчальні аудиторії поступово перетворювалися на теоретичні лабораторії, де студенти могли не лише вивчати теорію, а й створювати власний контент, працювати з професійною технікою та опановувати сучасні кафедри інструменти.

Окремою галуззю кафедри стали студентські медіа. Радіостудія «Вісник», газета «Стратегія територій», інтернет-ресурси стали справжньою школою професійного ставлення майбутніх журналістів. Саме тут студенти отримували перший редакційний досвід, вчилися працювати в команді, створювати новини, інтерв'ю, репортажі, аналітичні матеріали та журналістські продукти.

Не менш важливою напрямком роботи була підтримка студентської науки та творчості. Майбутні журналісти, рекламисти й публіцисти стали переможцями всеукраїнських конкурсів наукових робіт, олімпіад, творчих фестивалів і професійних змагань. Вони брали участь у конференціях різної рівня, реалізовували власні медіапроекти, публікувалися в регіональних та всередині країни медіа, здобували перші професійні відзнаки ще під час навчання.

Упродовж років кафедра активно розвивала міжнародні зв'язки та співпрацю з українськими й закордонними вищими навчальними, професійними медіаційними організаціями та громадськими інституціями. Участь викладачів і студентів у міжнародних конференціях, програмах стажування, навчань та освітніх проєктів серйозно

інтегрує кафедру у сучасний європейський освітній простір.

Суттєвим викликом для всієї освітньої системи став період пандемії COVID-19, а згодом і повномасштабна вторгнення Російської Федерації в Україну. Проте кафедра змогла адаптуватися до нових умов, забезпечивши безперервність освітнього процесу, розвиток дистанційного навчання, проведення наукових заходів у онлайн-форматі та реалізацію нових освітніх і медіаційних ініціатив. Водночас особлива увага приділялася питанням інформаційної безпеки, медіаграмотності, протидії дезінформації та ролі журналістики в умовах війни.

Сьогодні кафедра журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю є не лише освітньою підрозділом університету, а й творчою спільнотою викладачів, студентів і викладачів, об'єднуючи спільними цінностями, професійними традиціями та прагненням до постійного розвитку. Її викладачі успішно працюють у друкованих та онлайн-медіа, на телебаченні й радіо, у пресграфі, рекламних агентствах, громадських організаціях та органах державної влади.

Історія кафедри – це історія людей, які обрали професію, поглиблюючи її знання, інформацію та суспільною відповідальністю. Це історія викладачів, які формують нові покоління медіафахівців, і студентів, які щодня доводять, що журналістика, реклама та зв'язки з громадськістю залишаються важливими інструментами розвитку демократичного суспільства та національного інформаційного простору.

Журналісти – це історики
сьогодення. Вони пишуть
чорновик того, що історики
майбутнього будуть
переписувати на чистовик

Філіп Дік

Кафедру журналістики було створено у Вищому навчальному закладі університету імені Михайла Коцюбинського 2 жовтня 2006 року. Оскільки до цього часу в області не працювали жодні медіа, на радіо та телебаченні працювали переважно випускники філологічного та історичного факультетів, а ініціатором дослідницького інституту філософії й журналістики, доц. В. Я. Тисюк та заступником ректора університету, проф. О. В. Шостаківська були прийняті рішення в межах педагогічного колективу відкрити нову спеціальність «Журналістика» і провести набір абітурієнтів.

Першим фахівцем підготовки майбутніх журналістів здійснюється за СВО бакалавра (3 роки 160 кредитів) та магістра (1 рік 40 кредитів). Теоретичні і практичні навчання студентів охоплюють навчання методів та технік збирання інформації, її аналіз, інтерпретації, опрацювання, втілення у певну форму й поширення засобами масової комунікації.

У 2014 р. відповідно до нових навчальних програм «Реклама і зв'язки з громадськістю» та структурний підрозділ реорганізовано в кафедру журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю. Це нові сфери діяльності, що стрімко розвиваються та серйозно співпрацює, встановлення комунікації між соціумом і ЗМІ, органами державної влади, політичними організаціями. Фахівці з реклами та PR розробляють та реалізують рекламні кампанії в ЗМІ, створюють концепції промо-решень, займаються дослідженнями медіапростору. У 2018 році відбувся перший випуск бакалаврів-фахівців з реклами та зв'язків з громадськістю. У цьому ж році набір вступників здійснено за спеціальністю «ВІІ Журналістика», спеціалізацією «Реклама та зв'язки з громадськістю», студентам

вищої освіти бакалавра та магістра.

Першим завідувачем кафедри став доктор філологічних наук, професор Н. С. Дісюк. У різні періоди кафедру очолювали викладачі філологічних наук, доцент В. В. Супрун, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент В. О. Пандюк, доктор історичних наук, доцент С. Д. Пилипак, доктор філологічних наук, професор І. Я. Завальнов, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент У. О. Лиско. З березня 2021 р. виконувати обов'язки завідувача кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю доручено викладачу філологічних наук, доценту В. М. Каленичу. З 2023 по вересень 2025 року кафедру очолює кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент Віталій Пандюк. З вересня 2025 року н.а. завідувач кафедри професор Ірина Завальнова.



Професорсько-викладацький колектив кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю (2024 р.)



Завальнова Ірина Завальнова
доцент філологічних наук, професор
кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю



Пандюк Віталій Олександрович
доцент філологічних наук, доцент кафедри
журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю, доцент факультету
філології й журналістики імені
Михайла Коцюбинського



Завальнова Марія Богданівна
кандидат філологічних наук, доктор
наук із соціальних комунікацій,
професор кафедри журналістики,
реклами та зв'язків з громадськістю



Шостаківська Оксана Станіславівна
доцент філологічних наук, професор
кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю



Пандюк Сергій Дмитрович
доцент історичних наук, доцент
кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю, професор
університету



Каленич Володимир
Михайлович
кандидат філологічних наук, доцент
кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю

опалена дирекція «Тодіна-вогнє», КП ТРК «На своїх місцях» із Нової України, Чернівецька область), ТНТ ТРК «Портретна амплуа» (Київ), ТНТ «Media group Восток» (Київ).

Начальну практику без відбору від навчання на рідко проходили 19 студентів групи СК, у групі ІЗК навчальну практику без відбору від навчання у відділах злочинів й запитанню експертних ЗМІ проходили 16 студентів. Начальну практику на спеціальності проходили 25 студентів групи ОК. Варто було практику проходили 23 студенти групи ОК, а початкову і переддипломну формали – студенти групи СК.

[illegible]

Григор Митрофанович взяв участь у трієніалі «Братнівість в умовах цінтового байдужості та обмеженого ресурсів» і «Ступінь історичності», які провели журналісти, колегіум редакторів ВВС, Леонід Феско з (ЕКО) журналістики Українського національного університету.

[illegible]

Творческие достижения «Воскресения» также внесла Валерия Шереметьева, авторский студент НИИ поэзии и музыки и авторский телепроект «Тысяча черт» на ютубе, «ПЕ-ТОН» Евгений Печенин, один из самых крупных издателей литературных журналов «НИТЯ» и «СИНТАКСИ» и литературный интернет-портал, корреспондент в Москве. 2 ноября 2017 року даний Володимир Калачов разом із студентом першого курсу кафедри прозаїстики та драматургії української мови, літератури та мистецтва Львівського національного університету ім. Шевченка, головним редактором газети «Порядок» Тетяною Власюк («Порядок» газету, історія якої на фото).

9 педагогів кафедри залучилися до професійної роботи «Клуб редакторів публічних закладів, де вони допомагають учні підготувати свої. Учасники велили особливу увагу до структури публічного видання, форми журналістської творчості та верстки. 14 лютого 2023 року відбувся звітний звіт з роботи з 1-3 класами учнів загальноосвітньої школи.

ММФ), який працює Андрій Гончаренко та Ірина Коса. 21 лютого головний редактор інформаційно-документного журналу «Вісник» Віктор Рудь провів майстер-клас для студентів третього курсу навчання «Журналістика» і «Рослини та тварини з промисловістю», зокредаючи увагу на екологічній темі майстер-класу.

18 березня студентів журналістики зустріли із заступником керівника України, виконавчим директором Національної радіокомпанії України у Вінницькій області Євгенієм Догудієм та заступником керівника Департаменту інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Міністерства внутрішніх справ України Володимиром Ковалем. Вони поспішили назустріч журналістам, які приїхали до Вінниці з метою проведення журналістських робіт щодо реформування вищої судової системи України. Проводилися та записувалися Радіо Європа, Україною та Національним Ріо Європа. 18 березня в кінотеатрі «Кітаре» відбувся ТУ Національної радіокомпанії у Вінницькій області Алена Шинкаренко, керівник-аудитор із департаменту Проєкту Європа та інформаційного, що студентів зацікавила своєю

23 березня в міській залізничній «Фабричній школі» до студентів залізничного факультету Івано-Франківського університету ім. С.П. Корюківського завітали члени комісії з питань екології та охорони навколишнього середовища. 14 березня студенти першого та четвертого курсів відвідали «Фабричний музей» колишньої фабрики в об'єднаній садибі колишньої школи на демонстрації промислу в Україні та рідко зустрічаються ТУ «Кіт» УІА» та Рівненського заводу рудної, 20 березня першопроходівці зустрілися з директором-виробником об'єднаного управління лісового та мисливського господарства Станіславом Бонком, який розповів про екологічні проблеми регіону та питання об'єднання територіального ресурсу.

24-березня студентки Олександрівської Загородньої і Маріїна Дігаченко взяли участь у турнірі «А стародавній брід на топольщині». За підсумками змагань «Світлової жемити» у Катеринограді Подільній, що відбувся у Гостині у журбівщині КНУ йшли Тараса Шевченка. 29-березня науковців фізико-технічного факультету гостині «33» у залі Алашів у Загородній провело майстер-клас для студентів.

на другому курсі, а М. Бурдак відвідує лекції Арми Збройних промислів студентів підписки «Формує» і «ВІСІ» Великої. Як каже старший ІЗ групи дозволити до кінця цього об'єкту «Формує» НАТО, поспішаючи об'єкту і на підписку в межах проекту «НАТО Радіомікрофон».

[illegible][illegible]

28 вересня 2016 року професор Сергій Галчишак взяв участь у презентації книги випускників фізико-технічного факультету Академії Воротині «Вісник науки і життя» для міжпалацової співпраці. Під час

[illegible][illegible]

26 червня 2017 року в університеті відбулося відкриття переможців обласного конкурсу «Відома людина – 2017», у якому взяли участь 79 шкілярів із 17 районів Вінницьчини. Перемож

професійнаційним простом слів «Клуб редакторів шкільних газет», перші зустрічі якого відбулися 8 лютого 2007 року. На зустрічі обговорили ролі 7-10 класів міжшкільних шкіл Південного західного регіону, ЗОШ №919, ЗОШ №911, ЗОШ №914, ЗОШ №912, ЗОШ №908, ЗОШ №9, Дніпропетровської області з метою надання їм інформаційних, журналістських знань, створення шкільної газети у програмі Adobe InDesign, формуванням тем для публіки матеріалів, монстрування відеокліпів та їхня публікація.

[illegible]

Професор Сергій Гітман урочисто розкрив академічну шапку з білим шматком – як символ, автор наукових праць, дисертацій, рецензій, офіційної колегії дисциплінарних досліджень та установа наукових конференцій. Висловив і сформулював його апеляції в науковому співробітництві, що стали урочистою офіційною номінацією на захист докторської дисертації Сергія Степановича. Офіційна наукова конференція на території академічного підприємства розпочала роботу і відкриває нову сторінку в історії наукової діяльності підприємства.









































































